

Sag C-197/24 [Šiřarský]ⁱ

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

12. marts 2024

Forelæggende ret:

Mestský súd Bratislava IV (Slovakiet)

Afgørelse af:

13. februar 2024

Sagsøger:

AK

Sagsøgt:

RU

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

[...]

[...] [sagsnummer]

AFGØRELSE

Mestský súd Bratislava IV (byretten i for Bratislava IV, Slovakiet) har i sagen mellem **sagsøger AK** mod **sagsøgte RU**, [...] [advokatoplysninger] **om betaling af et beløb på 3 250 EUR og yderligere omkostninger**

truffet følgende afgørelse:

Retten **udsætter** sagen og **forelægger** følgende spørgsmål for Den Europæiske Unions Domstol:

- 1) Skal artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 2, nr. 1) og 3), samt artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinkelser i betalinger i handelstransaktioner i den gældende udgave fortolkes således, at (i) begrebet en »virksomhed« også omfatter en fysisk person, der i en situation som den i hovedsagen omhandlede, benytter advokattjenester til at oprette et handelsselskab, hvor den pågældende skal være medlem af bestyrelsen samt være en af de to stiftere og partnere, og (ii) begrebet en »handelstransaktion« omfatter en transaktion, der i en situation som den i hovedsagen omhandlede, fører til, at advokaten yder tjenester til denne person med henblik på stiftelse af et handelsselskab?
- 2) Hvis det første spørgsmål besvares benægtende, skal begrebet »forbruger« i artikel 2, litra b), i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler som ændret, sammenholdt med artikel 8 i dette direktiv fortolkes således, at dette begreb, i en situation som den i hovedsagen omhandlede, også omfatter en fysisk person, over for hvem der gøres krav gældende i henhold til en aftale om levering af juridiske tjenesteydelser, hvis genstanden for denne aftale var tjenesteydelser med henblik på oprettelse af et handelsselskab, og sagsøgte skulle være medlem af bestyrelsen samt være en af de to stiftere og partnere i dette selskab?

Begrundelse

- 1 Mestský súd Bratislava IV (byretten i Bratislava IV) behandler [...] [sagsnummer] sagen mellem sagsøgeren og sagsøgte om betaling af 3 250 EUR med yderligere omkostninger. De yderligere omkostninger består af (i) morarente på 10,5% årligt beregnet af beløbet på 3 250 EUR fra den 18. januar 2023 til betalingsdatoen og (ii) et fast beløb for kompensationsomkostninger.

- 2 Efter at have undersøgt sagen, har den forelæggende ret konkluderet, at det er nødvendigt at forelægge de præjudicielle spørgsmål, som er indeholdt i denne afgørelses konklusion. Den forelæggende ret forelægger de præjudicielle spørgsmål efter en udveksling af synspunkter mellem parterne. [...] [oplysninger om sagens forløb]

I. Kort fremstilling for sagens genstand samt de faktuelle omstændigheder

- 3 Tvisten vedrører betaling af vederlag for juridiske ydelser. Sagsøgeren er et handelsselskab, der leverer juridiske tjenesteydelser. Sagsøgte er en fysisk person. Den omtvistede fordring på 3 250 EUR med yderligere omkostninger er blevet overvæltet på sagsøgeren. Den oprindelige kreditor for fordringen er et nuværende medlem af sagsøgerens bestyrelse, som er advokat. Hun overdrog fordringen på grund af en ændret måde at udøve advokatfaget på. Oprindeligt praktiserede hun som advokat i en enkeltmandsvirksomhed, men i øjeblikket er hun advokat og partner i et anpartsselskab. Af denne grund benytter den forelæggende ret udtrykket »sagsøger« i den foreliggende afgørelse om både den oprindelige sagsøger og den nuværende sagsøger.
- 4 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren gjort gældende, at sagsøgte i slutningen af marts og april 2022 kontaktede sagsøgeren og udtrykte interesse for hendes juridiske bistand. Sagsøgte ønskede at stifte et selskab med begrænset ansvar i henhold til slovakisk lov og skulle være en af de to stiftere og partnere i dette selskab. Han skulle også være medlem af selskabets bestyrelse. Som følge heraf blev der indgået en mundtlig aftale, og sagsøgeren indvilgede i at levere juridiske tjenesteydelser til sagsøgte mod et fast vederlag. Sagsøgeren udarbejdede et udkast til selskabsaftalen og yderligere dokumentation, som hun sendte til sagsøgte. Som led i rådgivningen har sagsøgeren endvidere undersøgt en række forhold vedrørende etablering af selskabet og den fremtidige stifters personlige deltagelse heri. Ud over sagsøgte, skulle en af stifterne også være en udenlandsk person. Sagsøgeren udstedte en faktura til sagsøgte for de leverede ydelser på 3 250 EUR, som sagsøgte ikke betalte på forfaldsdatoen, hvilket var den 17. januar 2023. Ifølge sagsøgeren er der tale om en handelstvist, og sagsøgte er ikke en forbruger. De krav, som sagsøgeren forfølger, er af handelsmæssig karakter.
- 5 Sagsøgte har imidlertid gjort gældende, at han ikke har indgået nogen kontrakt med sagsøgeren om levering af juridiske tjenesteydelser. Der var heller ikke indgået en aftale om størrelsen af vederlaget for ydelserne. Sagsøgeren har ikke udført nogen tjenesteydelse i forhold til oprettelse af et handelsselskab for sagsøgte, og sagsøgte har som modtager ikke modtaget nogen tjenesteydelse fra sagsøgeren. Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgeren sendte ham selskabsaftalen med dertilhørende dokumentation uden at afgive en ordre. Sagsøgte har gjort gældende, at han har status som forbruger, og at forholdet mellem parterne ikke er reguleret af handelsloven.

II. Relevante nationale og EU-retlige bestemmelser

6 I dette afsnit henviser den forelæggende ret til de relevante bestemmelser i national ret, der finder anvendelse i den foreliggende sag. Samtidig henviser den forelæggende ret også til relevante EU-retlige bestemmelser.

(a) National ret

7 Artikel 2, stk. 2, litra a), i zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (lov nr. 513/1991, lov om handel, herefter »handelsloven«), bestemmer:

»En erhvervsdrivende er i henhold til denne lov: a) en person, der er optaget i handelsregistret [...]«.

8 Artikel 57, stk. 1, i handelsloven som ændret ved zákon č. 530/2003 Z. z. (lov nr. 530/2003) bestemmer:

»Medmindre andet er fastsat i denne lov, stiftes et selskab på grundlag af en selskabsaftale underskrevet af alle stifterne. Gyldigheden af stifternes underskrifter skal være notarielt bekræftet«.

9 Artikel 62, stk. 1, i handelsloven bestemmer:

»Virksomheden er etableret på datoen for optagelse i handelsregistret [...]«.

10 Artikel 369c i handelsloven som ændret ved zákon č. 9/2013 Z. z. (lov nr. 9/2013), bestemmer:

» (1) Ved forsinkelse fra skyldnerens side har kreditor, ud over krav i henhold til artikel 369, 369a og 369b, også ret til fast kompensation for inddrivelsesomkostninger, uden at der er behov for at sende en særskilt rykker. Størrelsen af den faste kompensation for inddrivelsesomkostninger fastsættes af Vláda Slovenskej republiky (Den Slovakiske Republiks regering) ved bekendtgørelse.

(2) Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis kravet udspringer af en forbrugeraftale, og skyldneren er en forbruger«.

11 Artikel 52 i zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (lov nr. 40/1964 den civile lovbog) som ændret af zákon č. 568/2007 Z. z. (lov nr. 568/2007), herefter »den slovakiske civillovbog«, bestemmer:

» (1) En forbrugeraftale bør forstås som enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger, uanset dens juridiske form.

(2) Bestemmelserne om forbrugeraftaler samt eventuelle andre bestemmelser om retsforhold, hvor forbrugeren er part, finder altid anvendelse, når dette er til fordel for den kontraherende part, som er forbrugeren. Alle kontraktlige arrangementer

eller aftaler, hvis indhold eller formål er at omgå denne bestemmelse, er ugyldige. Civillovbogens bestemmelser har altid forrang for alle retsforhold, som forbrugeren er part i, også selv om handelslovens bestemmelser ellers ville finde anvendelse.

(3) En erhvervsdrivende er en person, der handler inden for rammerne af sin erhvervsmæssige eller anden økonomiske virksomhed ved indgåelse og udførelse af en forbrugerftale.

(4) En forbruger er en fysisk person, der ved indgåelse og opfyldelse af en forbrugerftale ikke handler inden for rammerne af sin erhvervsmæssige eller anden økonomiske virksomhed.«

- 12 Artikel 18, stk. 4, i zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) [lov nr. 586/2003 om advokatsamfundet og ændring og supplering af lov nr. 455/1991 om udøvelse af erhvervsvirksomhed (virksomhedsloven)], som senere ændret ved zákon č. 304/2009 Z. z. (lov nr. 304/2009), herefter »advokatloven«, bestemmer:

»I forbindelse med udførelse af juridiske tjenesteydelser er en advokat forpligtet til at informere klienten, som er forbruger af juridiske tjenesteydelser, om størrelsen af vederlaget for den juridiske tjeneste, inden denne ydelse påbegyndes. I modsat fald vil han ikke være berettiget til vederlag [...]«.

(b) EU-retten

- 13 Artikel 1, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner som ændret (herefter »direktiv 2011/7«) bestemmer:

»Dette direktiv finder anvendelse på alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner«.

- 14 Artikel 2, nr. 1) og 3), i direktiv 2011/7 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »handelstransaktioner«: forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag;

(...)

3) »virksomhed«: enhver enhed bortset fra en offentlig myndighed, der handler som led i selvstændig økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet, uanset om aktiviteten kun udøves af en enkelt person«.

- 15 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7 bestemmer:

»Medlemsstaterne sikrer, at kreditor, når der skal betales morarenter i handelstransaktioner i henhold til artikel 3 eller 4, er berettiget til fra skyldneren som minimum at modtage et fast beløb på 40 EUR«.

- 16 Artikel 1, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler som ændret (herefter »direktiv 93/13«) bestemmer:

»Formålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere«.

- 17 Artikel 2, litra b), i direktiv 93/13 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

»forbruger«: en fysisk person, der i forbindelse med de af dette direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv«.

- 18 Artikel 8 i direktiv 93/13 bestemmer:

»Medlemsstaterne kan inden for det område, der omfattes af dette direktiv, vedtage eller bevare strengere bestemmelser, der er forenelige med Traktaten, for at sikre en mere omfattende beskyttelse af forbrugerne«.

- 19 12. betragtning i direktiv 93/13 er affattet således:

»[D]e nationale lovgivninger giver imidlertid på nuværende tidspunkt kun mulighed for en delvis harmonisering; kun kontraktvilkår, der ikke er blevet individuelt forhandlet, er omfattet af dette direktiv; det er vigtigt at give medlemsstaterne mulighed for under overholdelse af Traktaten at sikre forbrugeren et højere beskyttelsesniveau ved at fastsætte strengere nationale bestemmelser end bestemmelserne i dette direktiv«.

III. Begrundelse for forelæggelse af præjudicielle spørgsmål

- 20 Den forelæggende ret har forelagt Domstolen præjudicielle spørgsmål af følgende grunde:

(a) Vedrørende det første præjudicielle spørgsmål

- 21 Sagsøgeren påstår betaling af en fast kompensation for inddrivelsesomkostningerne på 40 EUR i henhold til artikel 369c, stk. 1, i handelsloven. Artikel 369c, stk. 1, i handelsloven gennemfører artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7.

- 22 Ifølge Domstolen er alle myndigheder i en medlemsstat ved anvendelsen af fællesskabsretten forpligtet til i videst muligt omfang at fortolke denne i lyset af fællesskabsdirektivernes ordlyd og formål og at fremkalde det med direktiverne tilsigtede resultat (jf. dom af 5.7.2007, Hans Markus Kofoed, C-321/05, EU:C:2007:408, præmis 45). Den forelæggende ret er bekendt med denne forpligtelse.
- 23 Af denne grund skal den forelæggende ret fortolke den nationale bestemmelse i artikel 369c, stk. 1, i handelsloven på en måde, der gør det muligt at nå det mål, der er tilsigtet i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7.
- 24 Hvad angår begrebet »handelstransaktion«, har Domstolen præciseret, at for at en transaktion kan kvalificeres som en »handelstransaktion« som omhandlet i sidstnævnte bestemmelse, skal en transaktion således opfylde to betingelser. Den skal for det første gennemføres enten mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder. For det andet skal den føre til levering af varer eller tjenesteydelser mod vederlag (dom af 20.10.2022, BFF Finance Iberia SAU, C-585/20, EU:C:2022:806, præmis 22 og den deri nævnte praksis).
- 25 I overensstemmelse med 19. betragtning til direktiv 2011/7 er formålet med artikel 6, stk. 1, i dette direktiv at modvirke forsinket betaling og sikre, at kreditorer får en rimelig kompensation for de inddrivelsesomkostninger, der er afholdt som følge af forsinket betaling. I henhold til artikel 1, stk. 2, finder direktivet imidlertid kun anvendelse på alle betalinger, der udgør vederlag i handelstransaktioner. I henhold til artikel 2, nr. 1, i direktiv 2011/7 er handelstransaktioner forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder. Definitionen af »virksomhed« i artikel 2, nr. 3, i direktiv 2011/7 forudsætter, at enhver enhed, bortset end en offentlig myndighed, (i dette tilfælde ikke en offentlig myndighed) handler som led i selvstændig økonomisk eller erhvervmæssig aktivitet.
- 26 Sagsøgeren mener, at hun er kreditor som omhandlet i artikel 369c, stk. 1, i handelsloven, og at hun er berettiget til en fast kompensation for inddrivelsesomkostninger. Det er imidlertid ikke klart for den forelæggende ret, om denne bestemmelse i national ret kan fortolkes i lyset af formålet med artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7, sammenholdt med artikel 1, stk. 1 og artikel 2, nr. 1 og 3, i dette direktiv, således at begrebet »virksomhed« også kan omfatte en fysisk person, der benytter sig af en advokats juridiske tjenesteydelser til at stifte et handelsselskab, hvis denne person blot skal være en af de to stiftere og partnere samt medlem af bestyrelsen i dette selskab. Retten ønsker med andre ord at forstå, om en sådan fysisk person, der benytter juridiske tjenester til at stifte et handelsselskab, er en forbruger (dette er relateret til det andet spørgsmål), eller om denne person kan betragtes som en »virksomhed« som omhandlet i artikel 2, nr. 3, i direktiv 2011/7.
- 27 I henhold til artikel 57, stk. 1, i handelsloven stiftes det i denne sag omhandlede anpartsselskab, når der er to stiftere, når selskabsaftalen er underskrevet af begge

parter. En indgåelse af en selskabsaftale er det første skridt henimod at etablere en virksomhed, men virksomheden er på dette tidspunkt endnu ikke etableret som en juridisk enhed. Det andet trin er at etablere et selskab og opnå status som juridisk person i henhold til artikel 62, stk. 1, i handelsloven, som først sker ved indførelse i handelsregistret. I henhold til artikel 2, stk. 2, litra a), i handelsloven bliver en sådan enhed, med denne indførelse, også en virksomhed i denne lovs forstand, og der kan foretages en vurdering af kravets gyldighed i overensstemmelse med artikel 369c stk. 1, i handelsloven.

- 28 Det fremkommer logisk, at disse to trin indledes af selve udarbejdelsen af selskabets vedtægter og dertilhørende dokumentation (f.eks. en underskriftsprøve af et fremtidigt bestyrelsesmedlem eller forskellige erklæringer fra stifterne, som kræves i henhold til nationale regler). Det er rigtigt, at stifterne og fremtidige partnere på det tidspunkt, hvor dette finder sted, ikke formelt er erhvervsdrivende i henhold til national lovgivning, men den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt de allerede på dette stadie af selskabets stiftelse falder ind under begrebet »virksomhed« i henhold til artikel 2, nr. 3, i direktiv 2011/7, og om udarbejdelse af denne virksomhedsdokumentation som led i de juridiske tjenesteydelser, som en advokat yder stifteren af et sådant selskab, falder ind under begrebet »handelstransaktion« i henhold til artikel 2, nr. 1, i direktiv 2011/7 som fortolket af Domstolen (dom af 20.10.2022, citeret ovenfor, BFF Finance Iberia SAU, C-585/20, EU:C:2022:806, præmis 22).
- 29 Den forelæggende ret baserer denne argumentation på to konklusioner, som Domstolen er nået frem til:
- 30 For det første, hvad angår ordlyden af artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7, viser anvendelsen af udtrykket »[enhver] transaktion«, at begrebet »handelstransaktion« skal fortolkes bredt, og at det derfor ikke nødvendigvis er sammenfaldende med begrebet »kontrakt«. En indskrænkende fortolkning af begrebet »handelstransaktion« vil derfor være uhensigtsmæssig (jf. i denne retning dom af 1. 12.2022, [X] sp. z o. o., sp.k, C-419/21, EU:C:2022:948, præmis 22 og 25).
- 31 For det andet har Domstolen vedrørende forholdet mellem et selskab og et medlem af dets ledelse udtalt, at et sådant forhold ikke kan anses for at være uden for og uafhængigt af enhver erhvervmæssig virksomhed eller ethvert erhvervmæssigt formål, såfremt denne fysiske person har tætte erhvervmæssige forbindelser til selskabet, f.eks. ved at indgå i ledelsen heraf eller ved at eje en aktiemajoritet i selskabet. Alene det forhold, at kausionsisten er en fysisk person, er ikke tilstrækkeligt til at godtgøre, at der er tale om en forbruger (jf. i denne retning dom af 14.3.2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, præmis 37 og 38).
- 32 Ifølge den forelæggende ret peger disse to konklusioner fra Domstolen på, at det første spørgsmål skal besvares bekræftende. Forskellen, og det er netop denne forskel, der giver anledning til tvivl hos den forelæggende ret, er imidlertid, at den citerede sag Česká spořitelna vedrørte en tvist mellem en fysisk person og en eksisterende virksomhed. Dette selskab eksisterede i juridisk forstand som en

juridisk person og var ikke blot en enhed, der endnu ikke eksisterede (som det er tilfældet i den foreliggende sag), som derved ikke skulle oprettes eller etableres.

- 33 Den forelæggende ret er bekendt med Domstolens dom af 3. juli 1997. I denne dom fastslog Domstolen, at regler, der har til formål at beskytte forbrugeren som den part, der anses for at være den svage part i aftaleforholdet, finder anvendelse på aftaler indgået med henblik på bl.a. at opfylde en fysisk persons egne behov for privat, økonomisk forbrug. Den særlige beskyttelsesordning, som disse bestemmelser har til formål at yde, er ikke berettiget i forhold til kontrakter, der er indgået med henblik på en erhvervsmæssig virksomhed, uanset at denne virksomhed først skal udføres i fremtiden, eftersom den omstændighed, at aktivitet er af fremtidig karakter, fratager den ikke dens økonomiske eller professionelle karakter (jf. dom af 3.7.1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, præmis 17).
- 34 Benincas-sagen drejede sig imidlertid om en problemstilling, som rejser tvivl hos den forelæggende ret om, hvorvidt konklusionerne i denne sag kan anvende analogt i den foreliggende sag. Dette skyldes, at hr. Benincasa indgik [...] en kontrakt med henblik på at etablere og drive en butik. Selv om der var tale om en fremtidig erhvervsmæssig virksomhed, skulle virksomheden udføres af ham selv (jf. dom af 3.7.1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, præmis 10), og ikke af en anden virksomhed, som det er tilfældet i den foreliggende sag, som i øvrigt ikke eksisterede og ikke var etableret på det tidspunkt, hvor ydelserne var leveret.
- 35 Besvarelsen af det første spørgsmål ville hjælpe den forelæggende ret med at fjerne tvivlen med hensyn til fortolkningen af artikel 1, stk. 2, sammenholdt med artikel 2, nr. 1 og 3, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/7. Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, vil det stå klart for den forelæggende ret, at national ret [...] skal fortolkes således, at sagsøgte er en erhvervsdrivende som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a), i handelsloven, og at sagsøgeren, forudsat at de resterende lovbestemte betingelser er opfyldt, er berettiget til et krav om [...] fast kompensation for inddrivelsesomkostningerne i overensstemmelse med bestemmelsen i artikel 369c, stk. 1, i handelsloven i national ret.

(b) Vedrørende det andet præjudicielle spørgsmål

- 36 Det andet spørgsmål knytter sig til det første i tilfælde af, at svaret på det første spørgsmål besvares benægtende. I et sådant tilfælde ønsker den forelæggende ret at vide, om sagsøgte falder ind under begrebet »forbruger« i henhold til direktiv 93/13. Retten er med andre ord interesseret i, om begrebet »forbruger«, der anvendes i direktiv 93/13, også omfatter en fysisk person, mod hvem der i henhold til en kontrakt om levering af juridiske tjenesteydelser er fremsat krav, hvis formålet med disse kontraktlige juridiske ydelser var at stifte et handelsselskab, og sagsøgte skulle være en af stifterne og partnerne i dette selskab.
- 37 Det andet spørgsmål vedrører fortolkningen af direktiv 93/13, selv om den foreliggende sag umiddelbart ikke vedrører spørgsmålet om urimelige

kontraktvilkår i en forbrugeraftale. Hvis det første spørgsmål besvares benægtende, er det vigtigt for sagen at afgøre, om sagsøgte er en forbruger, netop fordi en sådan vurdering i henhold til national ret [...] har yderligere retsvirkninger. Det drejer sig primært om spørgsmålet om betaling for juridiske ydelser leveret af sagsøgeren.

- 38 Begrebet »forbruger« i artikel 52, stk. 4, i den slovakiske civillovbog er udarbejdet efter gennemførelsen af begrebet defineret i artikel 2, litra b), i direktiv 93/13, og derfor er fortolkningen af dette begreb af juridisk betydning i den foreliggende sag. Hvis sagsøgte ikke faldt ind under begrebet »virksomhed« i direktiv 2011/7, kunne den forelæggende ret anvende artikel 52, stk. 4, i den slovakiske civillovbog. Den forelæggende ret skal foretage en fortolkning i lyset af det formål, der forfølges med direktiv 93/13, som er gennemført i denne bestemmelse i national ret (jf. nærmere punkt 22).
- 39 Den Slovakiske Republik indførte artikel 18, stk. 4, i national lov nr. 586/2003, hvorefter advokaten er forpligtet til at informere klienten, der er forbruger af juridiske tjenesteydelser, om størrelsen af vederlaget for den juridiske tjenesteydelse inden påbegyndelsen af arbejdet. Hvis han ikke informerer om størrelsen af vederlaget inden, vil han ikke være berettiget til et vederlag. Den forelæggende ret forstår denne bestemmelse således, at Slovakiet har indført et krav om at anvende begrebet »forbruger« på advokatsalærer for juridiske tjenesteydelser, selv om dette er et område, der ikke falder ind under anvendelsesområdet for direktiv 93/13.
- 40 Det fremgår af 12. betragtning til direktiv 93/13, at direktivet kun delvist harmoniserer og minimumsharmoniserer de nationale lovgivninger om urimelige kontraktvilkår, idet medlemsstaterne, under overholdelse af TEUF-traktaten, har mulighed for at sikre forbrugeren et højere beskyttelsesniveau ved at fastsætte strengere nationale bestemmelser end bestemmelserne i dette direktiv. Desuden følger det af det nævnte direktivs artikel 8, at medlemsstaterne inden for det område, der omfattes af direktivet, kan vedtage eller bevare strengere bestemmelser, der er forenelige med traktaten for at sikre en mere omfattende beskyttelse af forbrugerne (dom af 13.12.2022, FV, C-405/21, EU:C:2022:793, præmis 30 og den deri nævnte praksis).
- 41 Medlemsstaterne kan anvende bestemmelserne i dette direktiv i situationer, der ikke falder ind under dets anvendelsesområde, hvis dette er i overensstemmelse med de mål, der forfølges med det pågældende direktiv og traktaterne (jf. i denne retning dom af 21.12.2021, DP og SG, C -243/20, EU:C:2021:1045, præmis 55).
- 42 Det følger af artikel 169, stk. 4, TEUF, at den enkelte medlemsstat kan opretholde eller indføre strengere forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, forudsat at de er forenelige med traktaterne (jf. dom af 2.4.2020, Condominio di Miláno, via Meda, C-329/19, EU:C:2020:263, præmis 32).

- 43 Domstolen fastslog, at begrebet »forbruger« er objektivt i henhold til artikel 2, litra b), i direktiv 93/13, og at dette begreb skal bedømmes på grundlag af et funktionelt kriterium, der består i at bedømme, om det pågældende kontraktforhold indgår i aktiviteter, der falder uden for deres erhverv (kendelse af 19.11.2015, Tarcău, C-74/15, EU:C:2015:772, præmis 27).
- 44 Den forelæggende ret er bekendt med, at Domstolen i sin dom i Johann Gruber-sagen udtalte, at det tilkommer den ret, som sagen er blevet indbragt for, at afgøre, om den pågældende kontrakt blev indgået for, i en ikke ubetydelig grad, at opfylde behov vedrørende den pågældendes erhvervsmæssige virksomhed, eller om det erhvervsmæssige tværtimod kun spillede en ubetydelig rolle. Domstolen påpegede også, at en person, der har indgået en kontrakt vedrørende en vare med henblik på brug, der delvist vedrører hans erhvervsmæssige virksomhed, og som delvist ligger uden for denne virksomhed, ikke kan gøre den beskyttelse, der følger heraf, gældende (dom af 20.1.2005, Johann Gruber, C-464 /01, EU:C:2005:32, præmis 54).
- 45 Det er på baggrund af omstændighederne i den foreliggende sag, at den forelæggende ret hælder til et bekræftende svar på det andet spørgsmål. Den forelæggende rets tvivl hviler imidlertid, som i tilfældet med det første spørgsmål, på, at erhvervsaktiviteten i den foreliggende sag skulle udføres af et selskab, der udelukkende var [...] under stiftelse. Derfor skulle erhvervsaktiviteten faktisk udføres af en anden enhed end sagsøgte. Af denne grund ved retten ikke, hvorvidt den bør anvende konklusionerne i Johann Gruber-dommen.
- 46 Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, vil den forelæggende ret anvende artikel 18, stk. 4, i lov nr. 586/2003, sammenholdt med artikel 52, stk. 4, i den slovakiske civillovbog i den foreliggende sag og vil anse sagsøgte for at være forbruger. Samtidig ville sagsøgte som forbruger i overensstemmelse med artikel 369c, stk. 2, i handelsloven, ikke være forpligtet til at betale sagsøgeren en fast kompensation for inddrivelsesomkostningerne.

IV. Konklusion

- 47 Af alle de beskrevne grunde nåede den forelæggende ret til den konklusion, at det i den foreliggende sag var nødvendigt at forelægge de præjudicielle spørgsmål for Domstolen. Derfor har den forelæggende ret i henhold til artikel 162, stk. 1, litra c), i Civilný sporový poriadok (civil retsplejelov) og artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, udsat sagen og afsagt kendelse som angivet i den dispositive del af denne afgørelse. [...]

[...]

[processuelle spørgsmål, efternavne] [...]